

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
KANCELARIA GŁÓWNA

Data wpływu: 2024-02-12 -17-

L. dz. RKP-17804-2024

MRIPS

K6236075

05 LUT 2024

Pani

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

ul. Nowogrodzka 1/3/5

00-513 Warszawa

Dotyczy: PROPOZYCJI ZMIAN PRZEPISÓW USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ,
USTAWY Z DNIA 9 CZERWCA 2011 R. O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ
ORAZ USTAWY Z DNIA 13 CZERWCA 2003 R. O ZATRUDNIENIU SOCJALNYM

Wielka łanowna Pani Minister!

W związku z realizacją zadań przez jednostki systemu pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej [REDAKTOWANE] proszę o rozważenie możliwości zmian poniższych przepisów. Dotyczą one obszaru przetwarzania danych osobowych i są wynikiem dokonanych analiz. W mojej ocenie przyczynią się do usprawnienia realizacji ww. zadań, przy zachowaniu wysokiego stopnia ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą.

1. W art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej proponuję doprecyzować brzmienie przepisu poprzez zmianę wyrazu „nazwisk” na wyrazy „danych osobowych”.
2. W art. 100 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej proponuję dodać ust. 8 w brzmieniu:

„8. W przypadku wyrażenia pisemnej zgody osoby, której dane dotyczą, podmioty i osoby realizujące zadania w zakresie pomocy społecznej określone w niniejszej ustawie, mogą udostępnić dane osobowe tej osoby, za wyjątkiem sytuacji kiedy udostępnienie danych mogłoby działać przeciwko dobru osoby lub rodziny.”

Powyższa propozycja podyktowana jest opinią Urzędu Ochrony Danych Osobowych wydanej Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Krakowie, z której wynika, że podmiot publiczny nie może udostępniać danych osobowych na podstawie zgody osoby,

jeśli taka sytuacja nie została przewidziana w przepisach prawa. Urząd stoi na stanowisku, że „w przypadku podmiotów publicznych, co do zasady, właściwymi podstawami do przetwarzania (w tym udostępniania) danych osobowych powinna być przesłanka określona w art. 6 ust. 1 lit. c i e RODO w połączeniu z właściwymi przepisami szczególnymi określającymi zadania konkretnych organów i instytucji, a zatem gdy przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze lub gdy przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.” Zgodnie z przywołaną opinią, jednostki organizacyjne systemu pomocy społecznej nie mogą udostępniać danych osobowych na podstawie zgody osoby, nawet w sytuacji, gdy udostępnienie danych następuje dla dobra tej osoby, np. w celu udzielenia pomocy przez firmy lub osoby prywatne. Pragnę nadmienić, że zgodnie z art. 100 ust. 1 przywołanej ustawy podmioty realizujące zadania ustawowe winny kierować się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy społecznej.

Nadto należy zauważyć, że zgodnie z art. 119 ust. 2 pkt 5 ustawy pracownik socjalny ma „zachować w tajemnicy informacje uzyskane w toku czynności zawodowych, także po ustaniu zatrudnienia, chyba że działa to przeciwko dobru osoby lub rodziny.” Stąd też udostępnianie danych na podstawie zgody nie powinno działać przeciwko osobie lub jej rodzinie.

3. Proponuję zmianę brzmienia art. 100 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej na następujące:

„3. W związku z przetwarzaniem danych osobowych w celu realizacji zadań, o których mowa w niniejszej ustawie, wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.2)), następuje przez zamieszczenie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, w widocznym miejscu w budynku, w którym realizowane są zadania oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, o ile podmiot jest zobligowany do jego prowadzenia na podstawie odrębnych przepisów.”

W obecnym brzmieniu ustawa daje możliwość realizacji obowiązku informacyjnego, o którym mowa w przywołanym rozporządzeniu w wyżej opisany sposób jedynie w celu udzielenia świadczeń, o których mowa w art. 106 ust. 2, oraz w celu świadczenia usług w ośrodkach wsparcia, rodzinnych domach pomocy, mieszkaniach chronionych i domach pomocy społecznej. Praktyka pokazuje, że dla przeważającej większości klientów klauzula informacyjna jest zbędna, jednocześnie dodatkowo obciążając pracą w głównej mierze pracowników socjalnych. Ponadto niewywiązanie się z realizacji przedmiotowego obowiązku zagrożone jest karą administracyjną, o której mowa w art. 83 ust. 5 lit. b RODO. Pragnę zaznaczyć, że proponowana zmiana nie zmniejszy praw klientów pomocy

społecznej w zakresie dostępu do informacji, o których mowa w art. 13 RODO, gdyż informacje te będą dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto osoba, której dane dotyczą może wystąpić do administratora o udzielenie stosownych informacji w trybie określonym w art. 15 RODO.

4. W art. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej proponuję dodać ust. 4 w brzmieniu:

„4. Jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, są administratorami danych osobowych przetwarzanych w celu realizacji zadań wykonywanych przez te jednostki.”

Analogicznie do art. 25 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej (wprowadzonym ustawą z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)) należy uregulować status administratora danych przetwarzanych w celu realizacji zadań wykonywanych przez jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej proponowany zapis uwzględniałby również podmioty, którym zlecono realizację zadań w trybie art. 190. Aktualnie status administratora jest uregulowany jedynie w odniesieniu do ośrodków adopcyjnych (art. 174a). W odniesieniu do podmiotów nie wymienionych w art. 38a ww. ustawy zachodzi konieczność zawierania umów powierzenia przetwarzania danych osobowych.

5. W art. 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej proponuję dodać ust. 5 w brzmieniu:

„W związku z przetwarzaniem danych osobowych w celu realizacji zadań, o których mowa w niniejszej ustawie, wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.2)), następuje przez zamieszczenie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, w widocznym miejscu w budynku, w którym realizowane są zadania oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, o ile podmiot jest zobligowany do jego prowadzenia na podstawie odrębnych przepisów.”

Proponowana zmiana ma na celu doprowadzenie w przedmiotowym zakresie do spójności proponowanych zmian w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

6. W art. 8b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym proponuję dodać ust. 7 w brzmieniu:
„7. Centrum jest administratorem danych osobowych przetwarzanych w celu realizacji usług określonych w art. 3 ust. 1.”
7. W art. 18f ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym proponuję dodać ust. 6 w brzmieniu:
„6. Podmioty, o których mowa w art. 18 ust. 1, są administratorami danych osobowych przetwarzanych w celu prowadzenia reintegracji zawodowej i społecznej.”

Zapisy zaproponowane w pkt 6 i 7 znajdowały się w wielu wersjach projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679, która ostatecznie została uchwalona jako ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). Aktualne brzmienie ustawy o zatrudnieniu socjalnym, w której ustawodawca nie określił administratora danych osobowych przetwarzanych przez Centra Integracji Społecznej oraz Kluby Integracji Społecznej może budzić wątpliwości, czy te podmioty posiadają status administratora danych. W związku z powyższym zasadnym jest wskazanie w ww. ustawie administratorów danych osobowych, podobnie, jak to ma miejsce w ustawie o pomocy społecznej.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

DPS-I.055.11.2024

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Szanowny Panie

w odpowiedzi na petycję z dnia 5 lutego 2024 r., znak IOD.0160.5.1.2024, dotyczącą propozycji zmiany przepisów ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o zatrudnieniu socjalnym w zakresie procedury przetwarzania danych osobowych, uprzejmie wyjaśniam.

W zakresie zmian przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.) udzielono odpowiedzi pismem z dnia 21 marca 2024 r. znak DPS-I.070.10.2024.AP.

W zakresie zmian przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024r. poz. 177) wyjaśniam, że przedstawione przez Pana spostrzeżenia zostaną poddane dogłębnej analizie w czasie prac nad kolejną nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednocześnie informuję, iż dnia 26 marca 2024 r. w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej rozpoczęły pracę zespoły z udziałem środowisk związanych z pieczą zastępczą w celu wypracowania rekomendacji rozwiązań potrzebnych w systemie pieczy zastępczej oraz opracowania postulatów i założeń zmian legislacyjnych.

W zakresie zmian przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 2241) wyjaśniam, że Departament Ekonomii Społecznej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, we współpracy z Radą Zatrudnienia Socjalnego, rozpoczął prace koncepcyjne nad zmianami do ustawy o zatrudnieniu socjalnym. W trakcie tych prac zostaną również przeanalizowane i ewentualnie uwzględnione zgłoszone przez Pana uwagi dotyczące określenia administratora danych osobowych przetwarzanych przez Centra Integracji Społecznej i Kluby Integracji Społecznej.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/